

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
ХЕРСОНСЬКИЙ МІСЬКИЙ ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ**

**XIV Всеукраїнська студентська
науково-практична конференція**

**«ІНОЗЕМНІ МОВИ У СУЧАСНОМУ
КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРІ»**

6 квітня 2023

Херсон-Хмельницький 2023

УДК 81-1

ББК 81.2

И 67

И 67 Іноземні мови у сучасному комунікативному просторі: збірник наукових праць за матеріалами XIV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, Херсон, 6 квітня 2023 р. Херсон, Хмельницький: Херсонський національний технічний університет, 2023. 185 с. – Мови: укр., англ., нім.

У збірнику представлені матеріали доповідей студентів на XIV Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Іноземні мови у сучасному комунікативному просторі», яка проходила 6 квітня 2023 року на факультеті міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу.

У доповідях особлива увага приділяється питанням теорії та практики перекладу, проблемам розвитку та функціонування мовних систем, мовній картині світу в аспекті професійної комунікації.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

ПОДВОЙСЬКА Оксана Володимирівна – к.філол.н., доцент, в.о. завідуючого кафедри галузевого перекладу та іноземних мов факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу ХНТУ.

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

ЛІТІКОВА Олександра Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської мови в судновій енергетиці Херсонської державної морської академії.

КОЗОРИЗ Ірина Сергіївна – старший викладач кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ.

ЯКУШЕНКО Інна Олександрівна – старший викладач кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ.

ЧЛЕНИ ПРОГРАМНОГО ОРГКОМІТЕТУ:

РАДЕЦЬКА Світлана Валеріївна – к.пед.н., доцент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

БАЙША Кіра Миколаївна – к.пед.н, доцент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

КОЛКУНОВА Вікторія Володимирівна – к.пед.н., доцент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

МАЗУР Олена Вікторівна – к.філол.н., доцент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

СТЕЦЕНКО Наталя Миколаївна – к.пед.н., доцент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

БОГДАН Юлія Броніславівна – старший викладач кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

ПРИХОДЬКО Олена Олександрівна – старший викладач кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

ПЕТРЕНКО Євгенія Миколаївна – старший викладач кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

ГОНЧАРЕНКО Наталя Вікторівна – асистент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

СКУБАНОВИЧ Олександра Валеріївна – старший лаборант кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ.

ЧОГО МИ НАВЧАЄМО?

- англійській мові, удосконалюючи знання до рівня C1;
- німецькій мові, прокладаючи шлях вивчення з рівня A1 до B2;
- ґрунтовним знанням з граматики, фонетики, лексикології та стилістики обох мов;
- письмовому перекладу текстів різної тематики, різних стилів і жанрів, розширюючи фонові знання, вивчаючи термінологію з різних галузей науки і техніки;
- особливостям усного (послідовного) перекладу, вивчаючи техніку усного нотування
- редагуванню перекладів.

ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

ФІЛОЛОГІЯ

лінгвіст
мовознавець
філолог

НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

викладач
асистент

НАДАННЯ ПОСЛУГ ПЕРЕКЛАДУ

перекладач технічної літератури
перекладач художньої літератури
спеціаліст з усного перекладу

РОБОТА З ФАХОВИМИ ТЕКСТАМИ

редактор
редактор-перекладач

Після завершення навчання випускники нашої кафедри працюють у різноманітних сферах діяльності, а саме:

- ФІЛОЛОГІЯ
- НАДАННЯ ПОСЛУГ ПЕРЕКЛАДУ
- РОБОТА З ФАХОВИМИ ТЕКСТАМИ
- ОСВІТА
- МІЖНАРОДНА КОМУНІКАЦІЯ
- УПРАВЛІННЯ
- ТУРИЗМ
- МІЖНАРОДНА ЛОГІСТИКА

<https://www.facebook.com/groups/364128097464882/>

<http://kntu.net.ua/ukr/content/view/full/31183>

ЗМІСТ

Секція № 1. Проблеми розвитку та функціонування мовних систем

- Винарський В. О., Богдан Ю. Б., Херсонський національний технічний університет*, «Типологічна характеристика дієслівного та іменного присудка в німецькій та українській мовах» 11-13
- Гейман Я. А., Стройкова С. А., Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького*, «Порівняльний аналіз фразеологізмів-колоноримів німецької та української мов» 13-15
- Гожуловська Є. С., Радецька С. В., Херсонський національний технічний університет*, «Метафори та метонімії у порівнювальних мовах» 15-17
- Донцова О. О., Колкунова В. В., Херсонський національний технічний університет*, «Номінативні речення в публіцистичному стилі німецької та української мов» 17-19
- Зябко М. В., Якушенко І. О., Херсонський національний технічний університет*, «Технічні терміни німецької мови: особливості функціонування» 19-21
- Кучменко М. О., Козоріз І. С., Херсонський національний технічний університет*, «Проблеми перекладу та порівняльний стилістичний аналіз українського перекладу твору «Код да Вінчі» Д. Брауна» 21-23
- Мороз А. С., Стеценко Н. М., Херсонський національний технічний університет*, «Способи утворення термінів у сфері Веб-програмування» 24-26
- Музика Д. О., Мисливець І. В., Кирикилиця В. В., Волинський національний університет імені Лесі Українки*, «Проблеми словотвірної деривації у туристичній термінології англійської мови» 26-28
- Парубок А. Р., Стеценко Н. М., Херсонський національний технічний університет*, «Стилістичні засоби вербалізації метафори у романі «На західному фронті без змін» Е. М. Ремарка» 28-30
- Потапенко Ю. О., Подвойська О. В., Херсонський національний технічний університет*, «Німецька професійна гастрономічна лексика як об'єкт перекладу: Структурно-семантичний аспект» 30-33
- Савчук С. С., Подвойська О. В., Херсонський національний технічний університет*, «Вираження категорії означеності та неозначеності в німецькій та українській мовах: порівняльний аспект» 33-35
- Сенчук І. М., Богдан Ю. Б., Херсонський національний технічний університет*, «Словотвір німецьких складних іменників медичної галузі» 35-37

- Серік Є. А., Якушенко І. О., Херсонський національний технічний університет*, «Порівняльні особливості номінації осіб жіночої статі в українській та англійській мовах» 38-39
- Сидора Д. О., Антуф'єва В. А., Одеський державний університет внутрішніх справ*, «Мовні системи: проблеми розвитку та функціонування в поліетнічному та полікультурному просторі» 39-42
- Смоляна М. І., Письменна І. І., Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро*, «Англіцизми у німецькій мові» 42-44
- Соломон А. Р., Радецька С. В., Херсонський національний технічний університет*, «Лексичні засоби вираження авторської оцінки в романі «Колекціонер»» 44-45
- Степанова А. С., Подвойська О. В., Херсонський національний технічний університет*, «Види конверсії в німецькій та українській мовах» 46-48
- Тусюк В. В., Козоріз І. С., Херсонський національний технічний університет*, «Структурно-семантична класифікація порівнянь (на матеріалі німецькомовних художніх текстів)» 49-50
- Тютіна Ю. О., Колкунова В. В., Херсонський національний технічний університет*, «Роль засобів масової інформації у формуванні німецькомовних неологізмів епохи коронавірусу» 50-52
- Філатов А. Т., Козоріз І. С., Херсонський національний технічний університет*, «Абревіатури, акроніми та скорочення як складові суспільно-політичного дискурсу: історичний аспект» 52-56
- Шупрудько Д. В., Байша К. М., Херсонський національний технічний університет*, «Лексичне розмежування наукової фантастики на основі елементів ідіостиля Р. Бредбері» 56-59
- Шуст У. І., Радецька С. В., Херсонський національний технічний університет*, «Скорочення в економічних текстах та шляхи їх відтворення» 60-62

Секція № 2. Актуальні проблеми перекладу

- Авдєєв О. М., Байша К. М., Херсонський національний технічний університет*, «Особливості та складнощі усного перекладу» 64-67
- Агапієв В. Д., Мазур О. В., Херсонський національний технічний університет*, «Ліон Фойхтвангер, «Успіх...»: лексичний аспект відтворення авторської стилістики в українському перекладі» 67-70
- Бондар А. Д., Петренко Є. М., Херсонський національний технічний університет*, «Проблема перекладу англіцизмів у німецькомовних текстах та способи її подолання» 71-72

- Вернікова Д. А., Якушенко І. О., Херсонський національний технічний університет*, «Вплив англіцизмів на традиційну мовну систему різних сфер суспільства» 73-74
- Гетіна А. Д., Петренко Є. М., Херсонський національний технічний університет*, «Особливості функціонування порівняння і повтору в повісті Джека Лондона “Біле Ікло”: перекладознавчий аспект» 74-77
- Горелова П. В., Панченко О. І., Дніпровський національний університет імені Олеса Гончара*, «Особливості перекладу фразеологічних історизмів (на прикладі перекладів творів Валерія Шевчука англійською мовою)» 77-79
- Yehorova P., Chepelyuk N., Odesa National Polytechnic University (Odesa, Ukraine)*, «Some features of translation of scientific and technical texts» 79-81
- Засаднюк Д. В., Козоріз І. С., Херсонський національний технічний університет*, «Відтворення мовних особливостей в українських інтерпретаціях (на прикладі перекладів оповідання Рея Бредбері «Усмішка» 81-84
- Кобилянська Д. А., Стеценко Н. М., Херсонський національний технічний університет*, «Багатокомпонентні субстантивні атрибутивні словосполучення: особливості функціонування та способи перекладу» 84-86
- Krytskyi O. Yu., Ostapenko S. A., Mykhailo Tuhan-Baranovskyi Donetsk National University of Economics and Trade*, «Grammatical transformations application in the process of translation» 86-88
- Maniia I., Frumkina A., Nationale Universität „Juristische Akademie Odesa“*, «Übersetzen persönlicher Unterlagen aus dem Ukrainischen ins Deutsche: Schwierigkeiten und Besonderheiten» 88-90
- Mereshko A., Frumkina A., National University “Odessa Law Academy”*, «Translation of educational terms from English to Ukrainian» 91-93
- Москаленко К. Ю., Богдан Ю. Б., Херсонський національний технічний університет*, «Особливості перекладу лінгвістичної термінології (на прикладі праці Н. Хомського)» 93-95
- Мурашко А. І., Колкунова В. В., Херсонський національний технічний університет*, «Особливості англо-українського перекладу економічної термінології» 95-97
- Огородник Т. Р., Гончаренко Н. В., Херсонський національний технічний університет*, «Особливості перекладу англійських газетних заголовків» 97-99
- Огородник Т. Р., Гончаренко Н. В., Херсонський національний технічний університет*, «Особливості передачі суспільно-політичної лексики при перекладі з англійської мови на українську» 99-100
- Павперова Т. О., Мазур О. В., Херсонський національний технічний університет*, «Роман «Оповідь служниці» Маргарет Етвуд: відтворення тропіки оригіналу в українському перекладі О. Оксеніч» 100-103

<i>Паслєд В. О., Радецька С. В., Херсонський національний технічний університет, «Особливості перекладу «хибних друзів» перекладача (на матеріалі юридичних текстів)»</i>	103-105
<i>Пестрякова К. С., Стеценко Н. М., Херсонський національний технічний університет, «Актуальні проблеми перекладу комп'ютерної лексики з англійської на українську мову»</i>	105-107
<i>Пойкан Т. Є., Мазур О. В., Херсонський національний технічний університет, «Міфологічні алюзії у романі Джона Апдайка «Кентавр»: перекладацький аспект»</i>	108-110
<i>Postolatii V., Kozachuk A., Borys Grinchenko Kyiv University, «Translation of author's neologisms in popular scientific texts on psychology»</i>	110-112
<i>Potaichuk D., Frumkina A., Nationale Universität „Juristische Akademie Odesa“, «Übersetzungsschwierigkeiten der Gegenwart»</i>	112-114
<i>Романовська І. В., Гончаренко Н. В., Херсонський національний технічний університет, «Стратегії і тактики перекладу художніх текстів на українську мову»</i>	114-116
<i>Свинарчук Д. С., Півкач І. О., Київський національний університет імені Тараса Шевченка, «Проблема точності перекладу між мовами з урахуванням діалектів та мовних відмінностей»</i>	116-117
<i>Сєвєрський М. В., Остапенко С. А., Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, «Переклад ІТ-термінології з англійської мови на українську»</i>	117-119
<i>Середіна А. О., Колкунова В. В., Херсонський національний технічний університет, «Відтворення стилістики при перекладі художньої літератури»</i>	119-121
<i>Сидорук А. І., Подвойська О. В., Херсонський національний технічний університет, «Проблеми перекладу інструкцій»</i>	121-124
<i>Синя С. В., Колкунова В. В., Херсонський національний технічний університет, «Способи англо-українського перекладу сленгізмів (на матеріалі творів Дж. Гріна та Дж. Мойєс)»</i>	124-126
<i>Стаднійчук С., Ревуцька С., Донецький національний університет економіки і торгівлі імені М.Туган-Барановського, «Проблеми сучасного художнього перекладу»</i>	126-128
<i>Степанюк Н. В., Петренко Є. М., Херсонський національний технічний університет, «Переклад як спосіб комунікації»</i>	128-130
<i>Stefanovych S., Frumkina A., Nationale Universität „Juristische Akademie Odesa“, «Einige Merkmale beim Übersetzen im Tourismusbereich»</i>	130-132

<i>Хмільовська А. В., Приходько О. О., Херсонський національний технічний університет, «Особливості та труднощі перекладу текстів філософського характеру»</i>	132-133
<i>Чернявський В. А., Богдан Ю. Б., Херсонський національний технічний університет, «Переклад юридичних термінів: особливості та труднощі»</i>	134-135
<i>Чорна Д. І., Богдан Ю. Б., Херсонський національний технічний університет, «Особливості перекладу філологічних термінів»</i>	135-137
<i>Шуткіна О. Є. Мазур О. В., Херсонський національний технічний університет, «Адаптація та переклад в посередницькій комунікативній діяльності»</i>	137-139

Секція № 3. Іноземні мови як мови професійного спілкування

<i>Авищенко Микола, Гришкова Р. О., Чорноморський національний університет імені Петра Могили, «Professional English for Computer Engineering»</i>	141-142
<i>Batura I., Honcharenko N., Kherson National Technical University, «Design thinking»</i>	142-144
<i>Бринюк Р. О., Логунов М. І., Огієнко М. Д., Херсонська державна морська академія, «Семантичні та граматичні бар'єри в усній та письмовій комунікації в судновому змішаному екіпажі»</i>	144-145
<i>Vaisov M., Gryshkova R., Petro Mohyla Black Sea National University, «Why English is important in software engineering»</i>	146-149
<i>Дробишев В. Є., Півкач І. О., Київський національний університет імені Тараса Шевченка, «Foreign languages as languages of professional communication»</i>	149-150
<i>Diachenko B., Gryshkova R., Petro Mohyla Black Sea National University, «English in the information technology professional sphere»</i>	150-152
<i>Еліссєв О., Гришкова Р. О., Чорноморський національний університет ім. Петра Могили, «The vitality of English language in SAAS Development»</i>	152-154
<i>Yelnikova N., Anisenko O., O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, «Learning English As The Language of Professional Communication»</i>	154-155
<i>Кіріяк Н., Гришкова Р. О., Чорноморський національний університет ім. Петра Могили, «The Power of English: Why Programmers Should Master the Language»</i>	155-156

<i>Кітань Є. О., Гришкова Р. О., Чорноморський національний університет ім. Петра Могили, «The role of professional English in computer science»</i>	156-158
<i>Корінчук М. М., Гончаренко Н. В. Херсонський національний технічний університет, «Англійська мова як мова LINGUUA FRANCA та її значення в житті людей»</i>	158-160
<i>Кравченко П., Гришкова Р. О., Чорноморський національний університет ім. П. Могили, «Professional English in my future activity»</i>	160-162
<i>Kuznetsov M. A., Pohorletska N. V., Kherson State Maritime Academy, «Maritime English as important means of communication in marine engineering»</i>	162-164
<i>Мельник Д. А., Літікова О. І., Херсонська державна морська академія, «Key aspects of communication in multinational crews of Bernhard Schulte shipmanagement shipping company»</i>	164-166
<i>Мовчан А. О., Овсієнко Л. О., Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, «Навчальне відео як ефективний засіб дистанційного навчання»</i>	166-168
<i>Нестеренко О., Кулікова І., Херсонська державна морська академія, «Communicative clichés in maritime English»</i>	168-169
<i>Попов Я., Гришкова Р. О., Чорноморський національний університет ім. Петра Могили, «Software terminology»</i>	170-171
<i>Прокопчук Д. Ю., Пильщик С. В., Херсонська державна морська академія, «English language as a key component of safety on board»</i>	171-173
<i>Taran M., Ohorodnyk N., Kherson State Maritime Academy, «Filipinisms in Filipino seafarers' maritime English»</i>	173-175
<i>Татарінов Р., Стеценко Н. М., Херсонський національний технічний університет, «Специфіка роботи військових перекладачів армії США»</i>	175-179
<i>Khanenko O., Ohorodnyk N., Kherson State Maritime Academy, «How Filipino seafarers speak English»</i>	179-181
<i>Shapoval A., Frolova O., Kherson State Maritime Academy, «The IMO SMCP in the future of the maritime industry»</i>	181-183
<i>Шлома Д. В., Куліш К. О., Херсонська державна морська академія, «Типи ситуацій непорозуміння в багатонаціональному екіпажі при проведенні ремонтних робіт на судні»</i>	183-184

гендерної нейтралізації є усунення акценту на професійну діяльність як таку без урахування гендерної приналежності [4, с. 78].

Фемінізм розпочав свій розвиток в англomовних країнах. Звідси випливає, що дослідження, відомі зараз як гендерна лінгвістика, проводилася на основі матеріалу англійської мови [3, с. 7].

Під впливом феміністського руху і для зняття труднощів перекладу замість традиційних *cameraman, fireman, policeman* в англійську мову увійшли *camera operator, firefighter, police officer*. З метою вирівнювання співвідношення між чоловічою та жіночою статтю в титулах компонент «*man*» змінюється на *-person*: *chairman - chairperson, congressman — congressperson* [2, с. 84].

Таким чином, стирається обмеження за статевою ознакою. Важливим джерелом появи нових лексичних одиниць, які репрезентують концепт «нова роль жінки в суспільстві», і місцем їх народження є сленг.

Отже, на сучасному етапі гендер постає як особлива соціально-демографічна категорія. Цей підхід заснований на двох визначеннях: 1) гендер формується за допомогою соціалізації, розподілу праці, системою гендерних ролей, сім'єю, засобами масової інформації; 2) гендер будується і індивідами зокрема – на рівні їх свідомості, прийняття заданих суспільством норм і підлаштування під них (в одязі, зовнішності, манері поведінки, тощо). Наразі спостерігається гендерна асиметрія – нерівномірність, що полягає у більшій представленості у мові осіб чоловічої статі, тому основна увага лінгвістів і приділяється образу жінки.

Література

1. Лавриненко, Н. В. Жінчина: самореалізація в семье и обществе (гендерный аспект). К. : НАН України, Інститут соціології, 1999.
2. Миронова Н. Гендер у лінгвістиці. Чоловіча і жіноча мова. *Актуальні проблеми слов'янської філології* : [міжвуз. зб. наук. ст. / редкол.: В. О. Соболев та ін.]. К. : Знання України, 2004. Вип. 9: Лінгвістика і літературознавство. 2004. 521 с.
3. Дашковська О. Р. Жінка як суб'єкт права в аспекті гендерної рівності : монографія / О. Р. Дашковська. Харків: «Право», 2005. 224 с.

Сидора Д. О., курсант 203 взводу
факультету підготовки фахівців для
підрозділів кримінальної поліції
Антуф'єва В. А., викладач

Одеський державний університет внутрішніх справ

МОВНІ СИСТЕМИ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ В ПОЛІЕТНІЧНОМУ ТА ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ

Слід зазначити, що питання розвитку мовної особистості не втрачають своєї актуальності, а, навпаки, розширюють дослідницьке поле, у якому

особливий інтерес викликають роботи, у яких розглядаються чинники та тенденції формування людини, що говорить у парадигмі нового комунікативного простору та нового формату спілкування.

Наприклад, на думку О.М. Кондратьєвої та В.А. Каменевої, з позиції «об'єкта аналізу» мовної особистості тільки в політичній комунікації вони «...можуть бути охарактеризовані у територіальному, статусному, ідеологічному, гендерному, хронологічному, темпоральному та зіставному аспектах» [3, с. 78].

Активізація та масове поширення інтернет-комунікації у житті людей, за словами Н.М. Шаховалова та Є.Г. Шаховалової, «...тягне у себе трансформацію свідомості людини і мислення, змінюється усвідомлення її роль суспільстві, професії, сім'ї» [1, с. 336], тому проблеми наслідків впливу інформаційної епохи на формування мовної та мовної особистості стають предметом сучасних досліджень [2]. Розширення сфер та способів діалогізації диктує новий формат освітньої системи, що зумовлює створення умов для формування готовності мовної особистості до самопрезентації та самопроекування [4]. Інтерес викликають питання, що відбивають особливості впливу соціального статусу, типу особистості її мовний розвиток, проблеми становлення та розвитку в умовах моно-, бі- та полілінгвального простору [2], проблеми специфіки розвитку мовної особистості в умовах поліетнічного та полікультурного простору, виявлення та вивчення екстралінгвістичних факторів, що впливають на особливості її формування [1].

Робота є логічним продовженням досліджень, спрямованих на вирішення проблем функціонування мови та мов народів як державних у поліетнічному середовищі, посилює питання, пов'язані зі специфікою формування мовної особистості у мовах країни, характер якої зумовлений взаємовпливом кількох культур, що базуються на етнічному своєрідності контексті культурно-мовного простору.

У цьому кожен індивід може відчувати свою приналежність до конкретної національності, але водночас позиціонувати себе членом поліетнічного соціуму.

На ранньому етапі розвитку мовної особистості переважають такі фактори впливу на її формування, як сім'я, дитячий садок, школа, коло спілкування, тому звертає на себе увагу аспект, як роль в «конструюванні», «моделюванні» мовного портрета дитини.

Водночас слід зазначити, що як у моноетнічному, так і полінаціональному середовищі становлення мовної особистості відбувається, з одного боку, під впливом етнічного фактора, що виражається в інтерес до національних витоків, коріння, в умовах активізації процесів відродження втрачених культурних компонентів, з іншого – під впливом інтеграційних процесів на свідомість особистості та суспільства. Без сумніву, у контексті подібних тенденцій має бути компромісне рішення, спрямоване, перш за все, на збереження та розвиток комфортного комунікативного простору, в якому

людина не відчуватиме складнощів у процесі свого розвитку як соціально адаптованої та сильної мовної особистості.

У зв'язку з цим зазначимо, що при глобальній затребуваності міжособистісного спілкування роль освітнього процесу як важливого чинника у розвитку мовної особистості не лише не знизилася, а й, навпаки, стала набувати значнішого характеру. Роль потужного засобу підготовки мовної особи до рівноправної участі у полілінгвальному комунікативному просторі, без сумніву, грає українська мова як мова вивчення, навчання в освітніх закладах. Відповідно до моделі мовної особистості, розробленої у дослідженнях Ю.М. Караулова, кожен рівень її структури включає готовності як вид мовної здібності [3, с. 59]. Відповідно будь-яка з готовностей проявляється в особистості індивідуально і вимагає відповідних умінь та навичок, що переважно досягається в освітньому процесі.

Не виключаючи думки про наявності біологічних та психофізіологічних здібностей у кожній людині, припускаємо, щодля оволодіння тією чи іншою мовою потрібен умовний мінімум умінь та навичок для задоволення комунікативних потреб того, хто говорить.

Однією з вирішальних етапів розвитку мовної особистості поліетнічному середовищі є шкільний період, оскільки основним чинником її формування стає навчальна діяльність, у процесі якої значно розширюється словник, набуваються знання, здійснюється перехід від дитячої мови до писемного мовлення, посилюється інтерес до пізнання навколишнього світу в контексті досліджуваних предметів.

Вважаємо, що важливу роль відіграє і мовна особистість педагога, його знання та вміння, спрямовані на розвиток лінгвістичних, комунікативних компетенцій учня. Наприклад, готовність до пошуку, вилучення, розуміння, переробки інформації, продукування письмових і усних висловлювань і т.д.

Загалом практична готовність до створення зв'язкової грамотної мови для багатьох школярів є складним видом мовної спроможності. Без сумніву, у шкільній програмі з мови передбачаються всі зазначені аспекти її вивчення, але необхідно визнати, що не завжди вони знаходять своє практичне втілення. Більша увага частіше приділяється підвищенню орфографічної та пунктуаційної грамотності, значимість якої не можна применшувати, але за це вчителю необхідно вирішувати й інші завдання.

В умовах поліетнічного простору визначальна роль мови у становленні та розвитку сучасної мовної особистості не викликає будь-яких сумнівів, а тому необхідно посилити значущість мови на всіх етапах її вивчення, створити модель мовної особистості, що включає готовність випускника школи до повноцінного практичного використання.

Література

1. Лисенко О. Іншомовні слова як різновид лексичної інтерференції. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія»*. 7 (75) (2019): 174-176.

2. Домніч О. Національно-культурний код у системі сучасної полінаціональної англійської мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*: Серія «Філологія». 6 (74) (2019). С. 204-209.

3. Коротка Н. В. Роль автентичних матеріалів в вивченні ділової англійської мови. 2018.

4. Гармаш О. Розвиток лексичного складу сучасної англійської мови у афіксальному форматі (лінгвокогнітивний аспект). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*: Серія «Філологія». 10 (78) (2020). С. 207-210.

Смоляна М. І., студентка
Письменна І. І. ст. викладач
Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро

АНГЛІЦИЗМИ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Мовні системи існують у взаємозв'язку та нероздільному контакті. Одна культура перебирає особливості іншої, і те ж саме відбувається з мовами. Інтернаціоналізація ще більше вплинула на це явище, і зараз мови, які є лідерами за уживаністю у світі, розповсюджуються та стають частиною інших культур. Ми об'єднані корпораціями, установами, організаціями та спільними цінностями, і для ефективної комунікації певні мови ставляться на перше місце та утримують статуси лінгва франка, признаними в різних країнах чи за усною згодою.

Не дивно, що саме англійська мова займає найважливіше місце серед інших. Це мова професійного спілкування, підприємницької справи, культурної та розважальної сфери. Її вплив тільки посилюється у процесі глобалізації та утворення різноманітних міждержавних союзів та альянсів. Найбільш популярною вона стала завдяки здобуткам та прогресу країн, в яких вона має статус офіційної.

Процес впливу однієї мови на іншу є абсолютно нормальним. Ніяка мовна система, яка існувала по сусідству з іншою, не збереглася у чистому вигляді, а натомість перейняла їх особливості. Якщо казати за німецьку мову, то в певні періоди історії на неї дуже сильно вплинула французька, а у сучасних реаліях цю роль перейняла англійська. Значною мірою на цей процес вплинула післявоєнна окупація країни. Німеччина вимушена була орієнтуватися на лідерів світового ринку, а саме на англійські країни. Велику роль у цьому зіграли медіа та інші розважальні індустрії, які активно користуються англіцизмами (різновид мовного запозичення: слово, його окреме значення, вислів тощо, які запозичені чи перекладені з англійської мови).

Сучасна Європа поєднує багато національностей і разом з ними особливостей культур та мов. Останнє існує не лише для підтримання комунікативної функції, але й для ідентифікації нації, її культурного коду та

Наукове видання

ІНОЗЕМНІ МОВИ У СУЧАСНОМУ
КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРИ

Матеріали

Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

(6 квітня 2023 року)

Українською, англійською та німецькою мовами
Комп'ютерна верстка – Козоріз І. С., старший викладач кафедри галузевого
перекладу та іноземних мов факультету МЕН, УІБ ХНТУ.
Відповідальний за випуск – Козоріз І.С.